

Το εσωτερικό του σπιτιού

Ήρα από τα παραπάνω που αναφέρθηκαν για τα σπίτια των Σουφλιωτών πρέπει να τονίσουμε ότι και το κελάρι και το δεύτερο πάτωμα χρησιμοποιούνταν για την εκτροφή των κουκουλιών. Τον χειμώνα χρησιμοποιούνταν και ως αποθήκες. Για την κυρίως κατοικία τους δεν έδιναν και πολλή σημασία. Τους αρκούσε πολλές φορές και ένα δωμάτιο που κτιζόταν δίπλα. Τα κελάρια από τις πίσω πλευρές δεν είχαν παράθυρα. Τα παράθυρα και οι πόρτες βρίσκονταν στην πλευρά της αυλής που όπως αναφέραμε ήταν περιφραγμένη. Οι αυλές είχαν και τα παραπόρτια/μικρές γερές κρυφές πόρτες/ από τα οποία μπορούσε ένας καταδιωκόμενος να ξεφύγει από αυλή σε αυλή και από αστευχιά σε αστευχιά και να απομακρυνθεί. Όταν τα κελάρια και οι σάλες είχαν μεγάλο πλάτος, χρησιμοποιούσαν για στηρίγματα στο μέσον αντί για τις σημερινές τσιμεντοκολώνες, τα ντρέκια/χοντρούς δρύινους στύλους/.

Το πάτωμα της σάλας ήταν από χοντρά πλατιά σανίδια. Ταβάνι δεν είχαν ούτε οι σάλες ούτε τα κελάρια. Πολλές φορές χώριζαν μια γωνιά από τη σάλα με μπαϊντατί/λεπτό τοίχο με σανιδένιες πήχες που τις σκέπαζαν με λάσπη./τσιπουμάς/. Αυτόν το χώρο τον χρησιμοποιούσαν για κατοικία. Απλώνοντας στο πάτωμα τα στρώματα και κοιμούνταν όλοι στη σειρά. Όταν είχαν την ευχέρεια, έκαναν ξεχωριστούς χώρους για όλες τις ανάγκες τους. Οι χώροι αυτοί γίνονταν συνήθως απέναντι. Ανάμεσα ήταν η αυλή. Σαυτούς υπήρχαν ένα ή δυο δωμάτια που χρησιμοποιούνταν ως υπνοδωμάτια και χώροι υποδοχής. Μπροστά από αυτά ήταν χωματοστρωμένο και αλειμμένο με καμπόχωμα το χαγιάτι. Στα δωμάτια αυτά απαραίτητο ήταν το τζάκι στο οποίο έκαιγαν το χειμώνα αδιάκοπα τα κούτσουρα. Από το τζάκι κρεμόταν ο έλσους/αλυσίδα/ στον οποίο έδεναν τη μπακίρα/μεγάλο χάλκινο δοχείο/για να ζεσταίνουν νερό. Στο τζάκι έβαζαν και το τσουκέλι να βράσει το φαγητό. Το μεσημέρι στρώνανε στη μέση του δωματίου το σουφρά/στρογγυλό χαμηλό τραπέζι χωρίς πόδια/ και κάθονταν όλοι σταυροπόδι και έτρωγαν με τα εγχώρια ξύλινα κτάλια από τη μούρα/ πηλινή βαθειά πεατέλα/. Στο τοίχο χαμηλά και στις δυο πλευρές του τζακιού είχαν τις μουλίτσες/τρύπες στον τοίχο σε σχήμα κύβου με διαστάσεις 30 περίπου εκατ./. Αυτές τις χρησιμοποιούσαν για πρόχειρα μικρά ντουλαπάκια. Στα δωμάτια αυτά είχαν και τις μουσάντρες/εντοιχισμένες ντουλάπες/ και τα ντουλάπια για διάφορα φαχώσιμα. Τα παράθυρα αυτών των δωματίων που βρίσκονταν προς το δρόμο ήταν μικρά και ψηλά κοντά στην οροφή για να μη φτάνουν να βλέπουν οι περαστικοί όσο φλοι και άν ήταν. Αν τύχαινε τα δωμάτια να βρίσκονται στο δεύτερο πάτωμα και δίπλα στο δρόμο, τότε αυτά εξέιχαν από το ισόγειο με γραμπατζένια ή παϊαντιάδες/ξύλινα γυριστά τοξοειδή στηρίγματα/. Τα δωμάτια αυτά είχαν αρκετά παράθυρα. Πιο πέρα από τα δωμάτια ήταν το αχούρι /σταύλος/. Σε μια γωνιά της αυλής απαραίτητος ήταν ο φούρνος. Σαυτόν έφηναν το φωμί με το σιταρένιο αλεύρι που άλεθαν στους νερόμυλους του Έβρου και του Κιόντερε. Έξω από την αυλή αν είχαν χώρο τον χρησιμοποιούσαν για κήπο πικτόν είχαν φραγμένο με παλούκια/πασάλους/και τσιγαλιά/αγκάθια/. Σαυτόν είχαν λίγες μουριές για τις πρώτες μέρες εκτροφής των κουκουλιών και φύτευαν σκόρδα, κρεμμύδια, σπανάκια και κουκιά. Έτσι περίπου ήταν οι πρώτες κατοικίες του Σουφλίου. Και σήμερα ακόμη αρκετά παμπάλαια μισογκρεμισμένα σπίτια διατηρούν τα ίχνη του προπερασμένου αιώνα.

Το φωμί τους ήταν το στερένιο και το ανακάτωμα/σιτάρι και σίκαλη/ και οι πολλοί φτωχοί το καλαμποκίσιο/τη μπουπότα/ που έδρασε κυρίως κατά την Γερμανική κατοχή.

Η ενδυμασία

Για ένδυση είχαν το ολόμαλλο /σαγιάν/υφασμένο στον σπιτίσιο αργαλειό το βαμβακερό και από το Κάσχα και μετά άρχιζαν να εμφανίζονται τα μετιξωτά, τα άσπρα κοστούμια και τα κουκουλάρικα/μετάξι βγαλμένο από διπλά δίδυμα κουκούλια/. Δεν έλειπαν και τα μικτά/μαλλί-μετάξι/, πολύ ωραία για την εποχή εκείνη. Όλες οι γυναίκες χρησιμοποιούσαν στο σύνολό τους μεταξωτά από εσώρουχα μέχρι εξωτερικά.

Ξαπούτσια είχαν τα χειροποίητα κουντούρια, πέδιλα,μποτίνια. Για μέσα στο σπίτι είχαν τις παντούφλες και για την αυλή τα γκαλέτσια/τσόκαρα/. Το περίεργο ήταν ότι τα ανδρικά παπούτσια τα φορούσαν μέχρι να λιώσουν επάνω τους. Αυτό γινόταν γιατί μόλις χαλούσαν οι σόλες, τις ξαναπερνούσι μία και δύο φορές ενισχύοντας συγχρόνως και το πιο ευαίσθητο σημείο της σόλας με ειδικές προς τούτο σιδερένιες πλακίτσες.

Κάλτσες είχαν τις μάλλινες και τις βαμβακερές όλες πλεγμένες από τις ίδιες τις νοικοκυρές με τα χέρια.

Μέσα στο σπίτι είχαν το φανάρι /αντί για φυγείο/το τζάκι με τη φουφίσε μια γωνιά για το μαγείρεμα.

Για νερό χρησιμοποιούσαν το πηγαδίσιο αν πίνονταν και τις αραιά και που βρύσες που το κουβαλούσαν με τις στάμνες.

Η ζωή στο σπίτι.

Κάθε Σουφλιώτης οπωσδήποτε θα είχε το μικρό ή το μεγάλο αμπελάκι του θα είχε το κρασάκι της χρονιάς, το ρακί και το τσίπουρο, τα γλυκίσματα από το πετιμέζι των σταφυλιών. Ζάχαρη δεν υπήρχε. Αλλά είχαν το πετιμέζι και το χυμό από ζαχαροκάλαμο/άγνωστο πως και πότε το εισήγαγαν στην καλλιέργεια του τόπου μας. Ελαιόλαδο δεν υπήρχε αλλά είχαν όπως και προπολεμικά το σουσαμέλαιο/σαμόλαδο/ με το οποίο μεγάλωσαν οι περισσότεροι.

Ελαιόλαδο προπολεμικά χρησιμοποιούσαν συνήθως οι ξένοι και προπαντός οι πρόσφυγες που εγκαταστάθηκαν στο Σουφλί. Αν κανείς από την οικογένει κερρώσταινε ένα φλυτζάνι ελαιόλαδο από το μπακάλη της γειτονιάς ήταν το φάρμακο για να τρίψουν την κοιλιά ή την πλάτη του κερρώστου.

Σε κάθε σπίτι υπήρχε το κουμάσι με το γουρουνάκι για τα Χριστούγεννα η κατσίκια ή το πρόβατο/μπεσλεμές/, οι πολλές κότες που κούρνιζαν επάνω στις μουριές ή και πάπιες ακόμη.

Το κάθε Σουφλιώτικο σπίτι φτωχό ή πλούσιο είχε μέσα ή έξω τα λουλούδι του. Κάθε αυλή και ανθόκηπος, κάθε πεζούλι και γλάστρα από βασιλικό μέχρι γιασεμί, τριανταφυλλιά, αγιόκλημα.

Η νοικοκυρωσύνη του Σουφλιώτικου σπιτιού ήταν ακράμιλλη, η δε Σουφλιτισσα από τις καλύτερες. Διατηρούσε το σπίτι καθαρό, με όλες τις δυνατές ανέσεις του. Το χέρι της ήταν επιδέξιο, τόσο που να μην ξεδεύει ούτε δραμή για μωδίστρες. Τα ρούχα τα υφαίνει μόνη της από το μαλλί ή το βαμβάκι που γνέθει η ίδια ή το μετάξι που μόνη της επεξεργάζεται στο σπίτι της σε πρόχειρο εργαστήριο. Το βάψιμο τις περισσότερες φορές είναι έργο των χεριών της.